

VESTFIRÐIR Í VÖRN EÐA SÓKN?

Ársfundur Vestfjarðarstofu 14.06.2022

Sigríður Elín Þórðardóttir

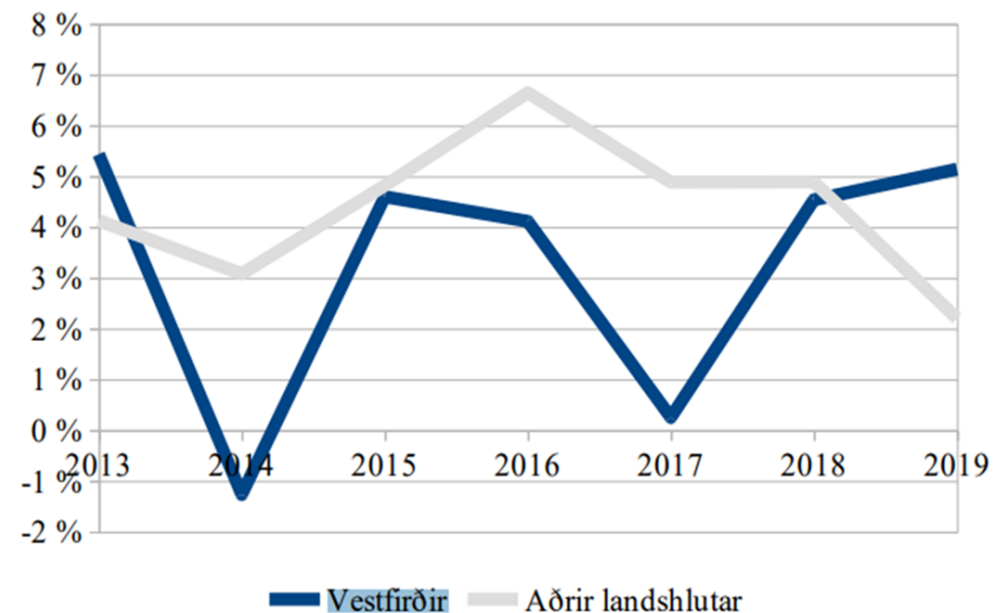
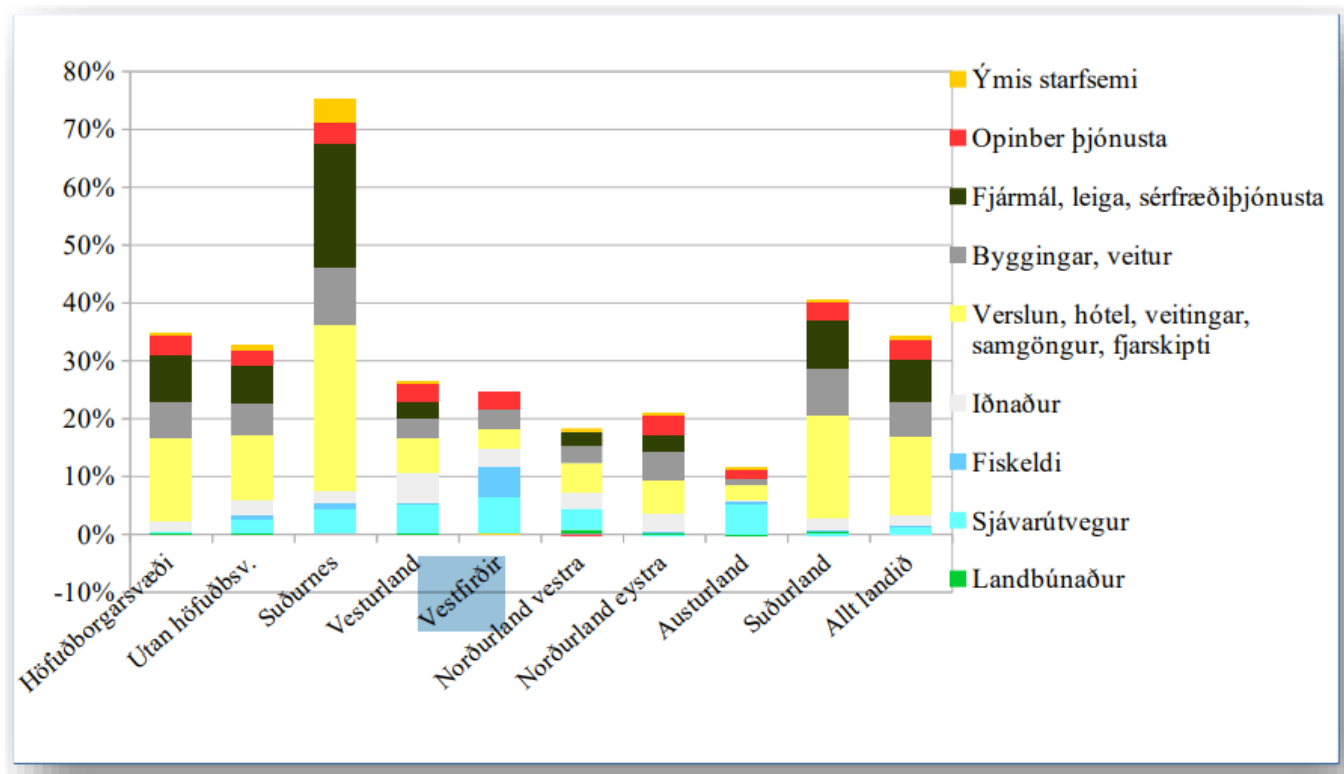
forstöðumaður þróunarsviðs Byggðastofnunar

Er atvinnulífið í vörn eða sókn?

Hagvöxtur á Vestfjörðum 2012-2019

BYGGÐASTOFNUN

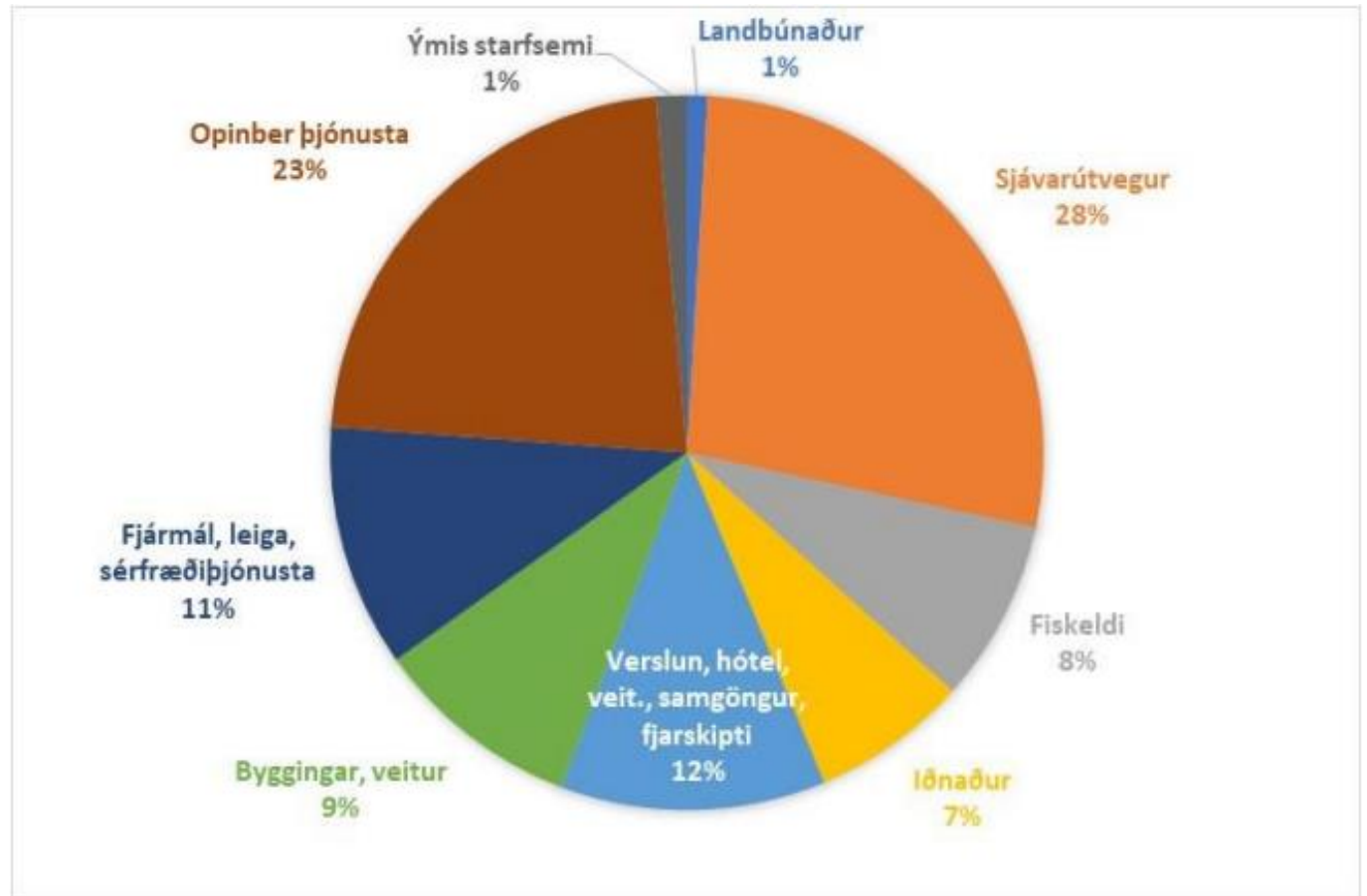
Framleiðsla á mann í m.kr. – næstmestur vöxtur á Vestfjörðum

	Höfuð- borgar- svæði	Utan höfuð- borgarsv.	Suður- nes	Vestur- land	Vest- firðir	Norður- land vestra	Norður- land eystra	Austur- land	Suður- land	Allt landið
2012	5,9	5,0	4,4	5,0	5,1	4,4	5,1	7,6	4,5	5,6
2013	6,1	5,2	4,6	5,1	5,4	4,6	5,2	7,8	4,7	5,7
2014	6,2	5,2	4,7	5,2	5,3	4,6	5,3	7,8	4,7	5,8
2015	6,4	5,4	5,0	5,4	5,6	4,7	5,5	8,1	4,9	6,1
2016	6,8	5,7	5,5	5,6	5,9	4,9	5,7	7,9	5,2	6,4
2017	6,9	5,8	5,9	5,7	5,8	4,8	5,7	8,0	5,3	6,5
2018	7,1	5,9	6,0	6,0	6,0	5,0	5,8	8,2	5,4	6,7
2019	7,1	6,0	5,9	5,9	6,3	5,2	5,9	8,1	5,5	6,7
Breyting á ári 2012-2019	2,7%	2,5%	4,5%	2,3%	3,0%	2,5%	2,0%	0,9%	2,7%	2,6%

Fjölbreytt atvinnulíf á Vestfjörðum

- Fiskeldi rúmlega 8% af framleiðslu á svæðinu 2019 en hlutdeildin var 1,5% 2012
- Sjávarútvegur og fiskeldi vega þyngra í atvinnulífi á Vestfjörðum en á öðrum svæðum
- Gera má ráð fyrir að fiskeldi vaxi áfram hratt
- Líkast til eru ónýttir möguleikar í ferðapjónustu á Vestfjörðum

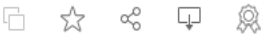
Hlutfall atvinnugreina í heildarframleiðslu á Vestfjörðum 2019

BYGGÐASTOFNUN

Einkennandi greinar ferðapjónustu 3,4% og menning 1,1%

Atvinnutekjur 2012-2020 by Byggðastofnun

Atv.tekjur á íbúa | Heildaratv.tekjur | Hlutdeild atv.greina

HLUTDEILD GREINA Í ATVINNUTEKJUM

Ár
2020

Skipting greina
Ferðapj./menning

Landshluti	Hlutdeild gr.
Höfuðborgarsv.	100,0%
Suðurnes	100,0%
Vesturland	100,0%
Vestfirðir	100,0%
Norðurland v.	100,0%
Norðurland e.	100,0%
Austurland	100,0%
Suðurland	100,0%
Heildin	100,0%

Kyn	Hlutdeild gr.
Karlar	100,0%
Konur	100,0%
Heildin	100,0%

Veldu landshluta og/eða kyn úr töflum hér að ofan. Einnig hægt að velja atvinnugrein úr grafinu hér til hægri.

Veldu fleiri en eitt atriði með því að halda inni control-

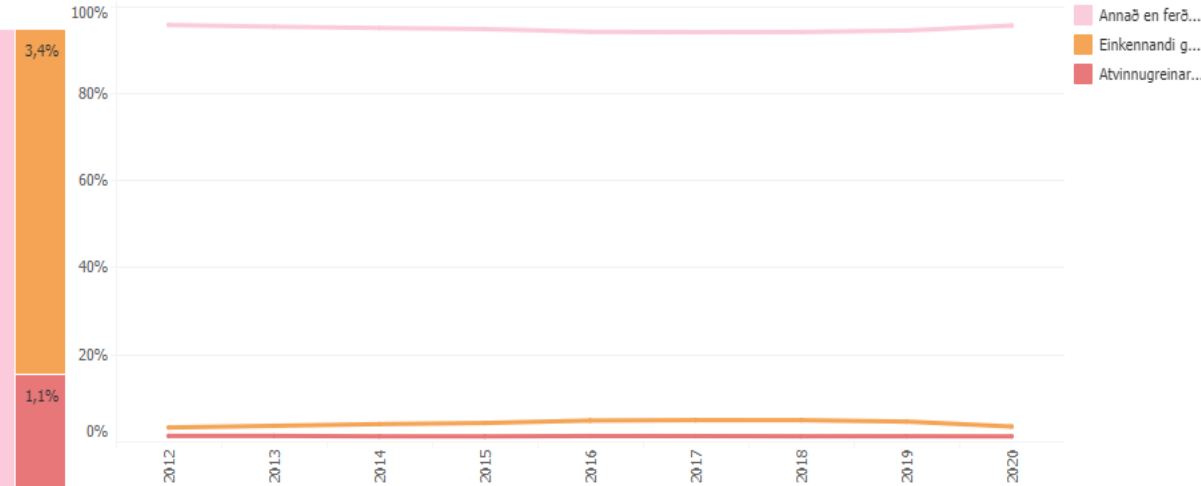
Hlutdeild greina(r) í heildartekjum
100,0%

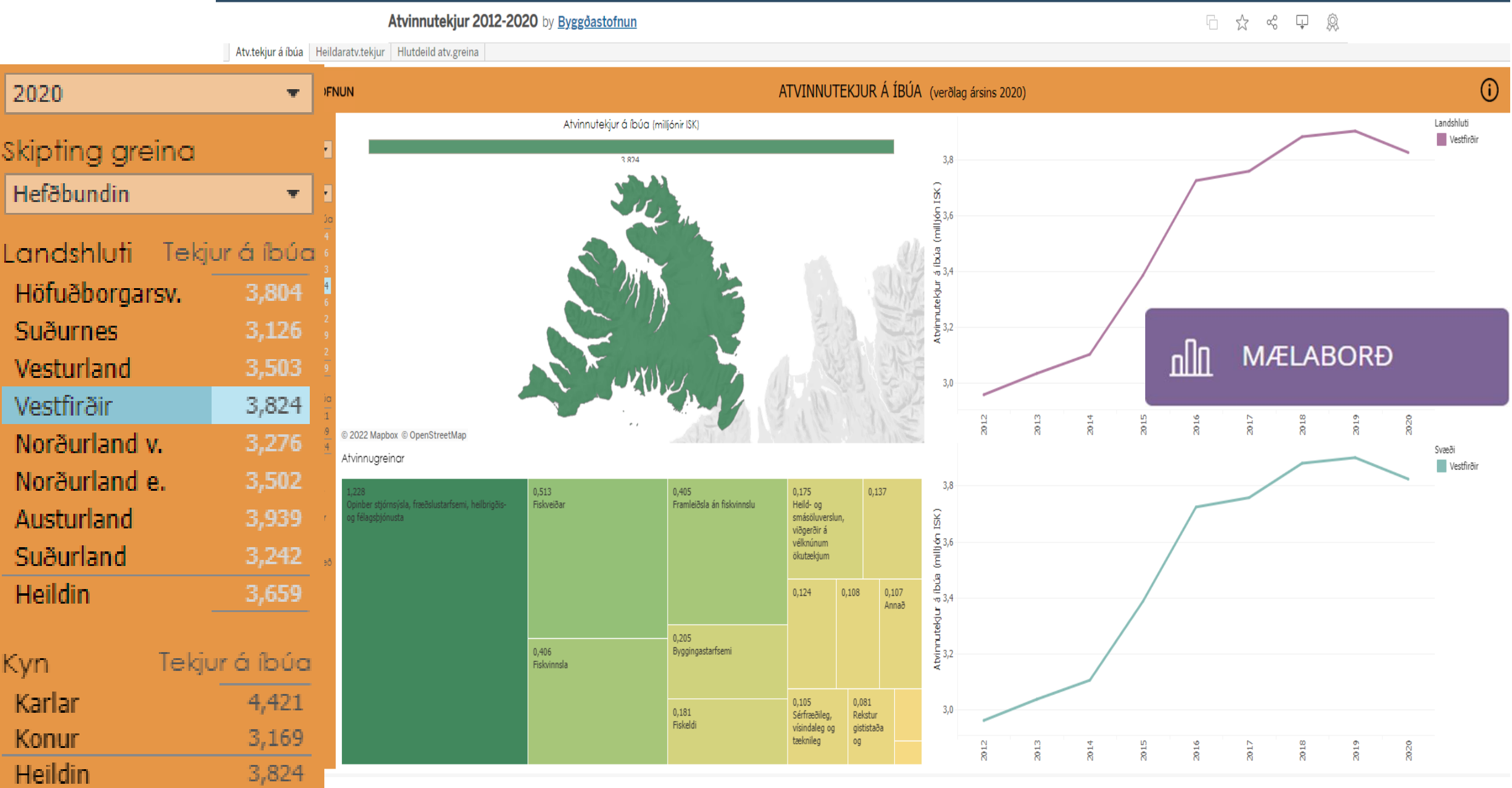
© 2022 Mapbox © OpenStreetMap

Atvinnugreinar

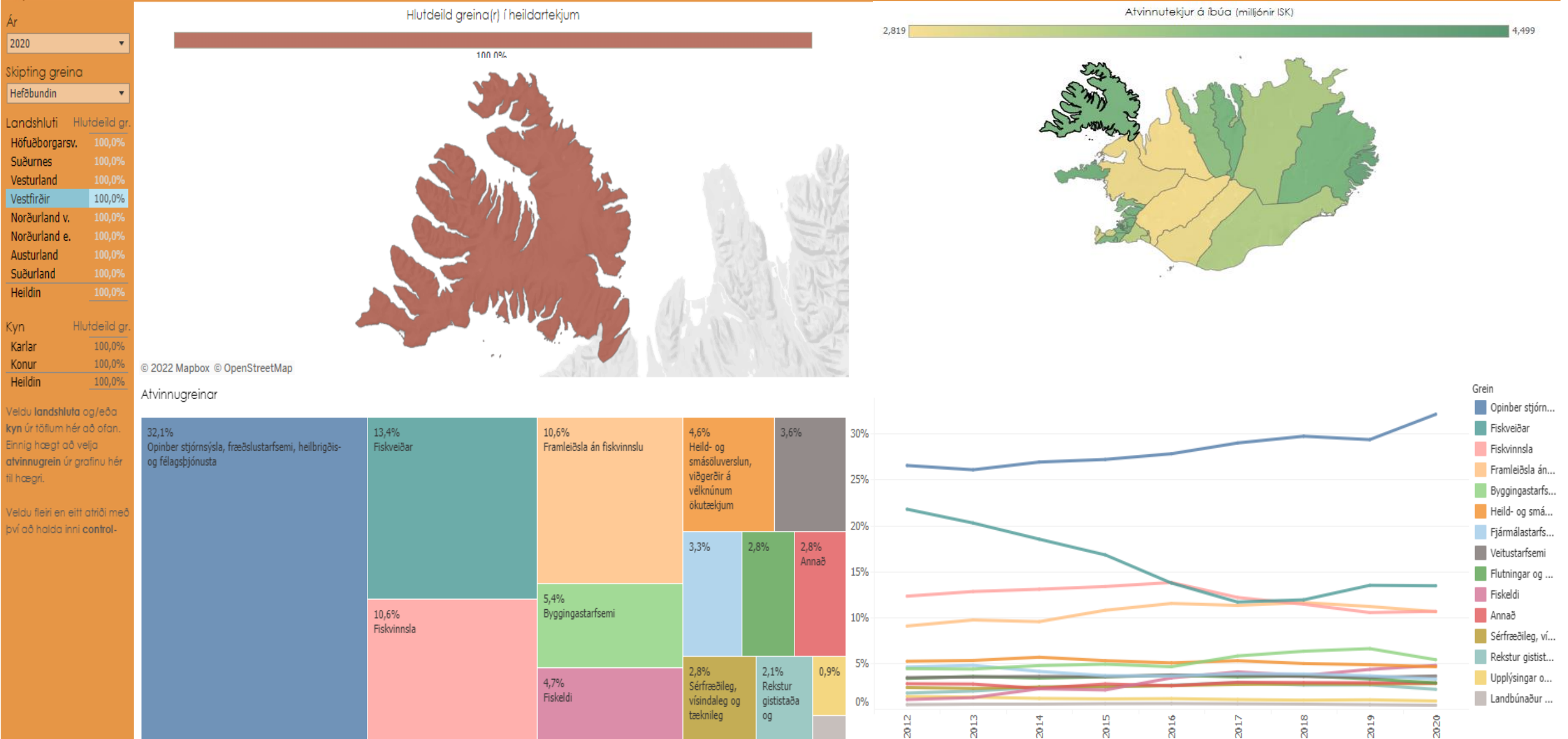
95,5%
Annað en ferðapjónusta og menning

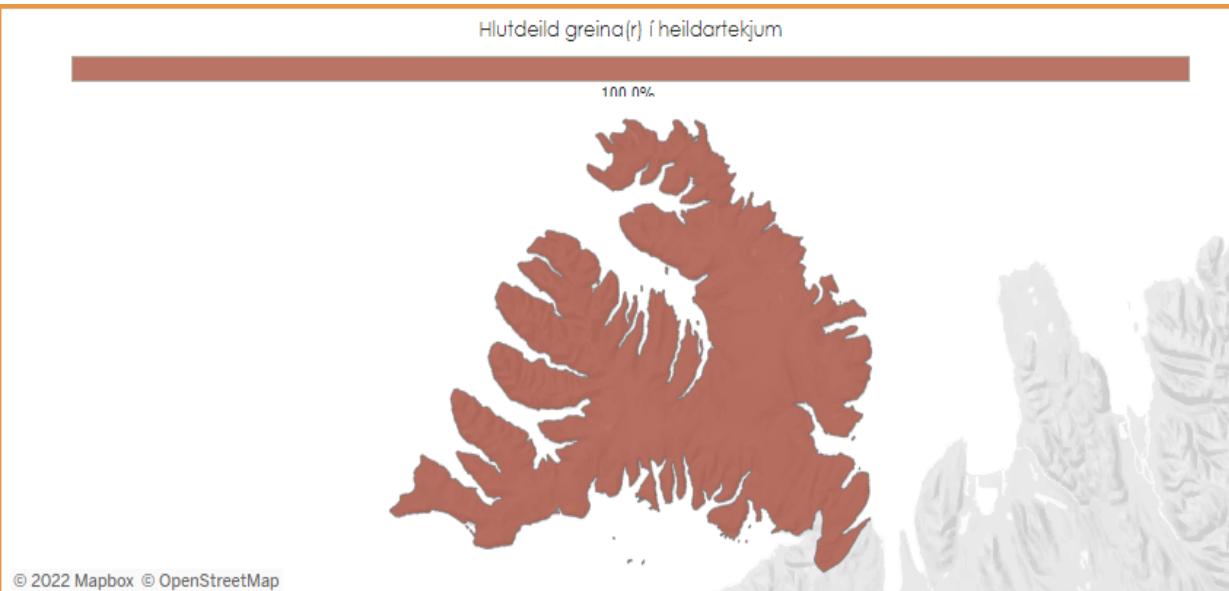
Næsthæstar atvinnutekjur á íbúa á Vestfjörðum árið 2020

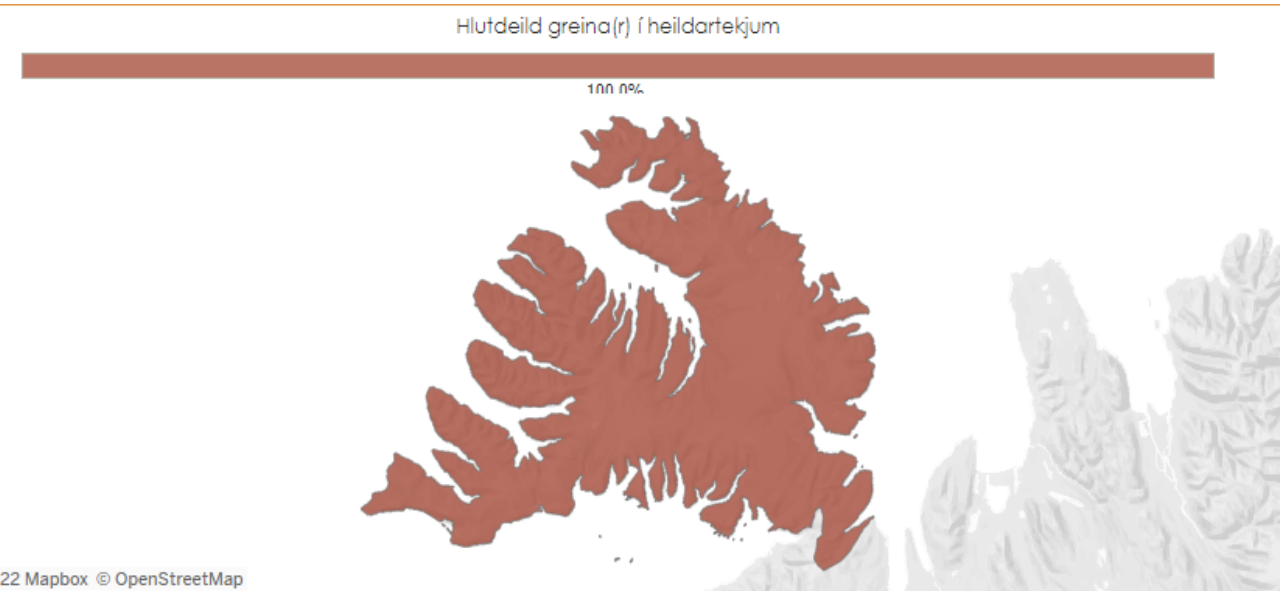
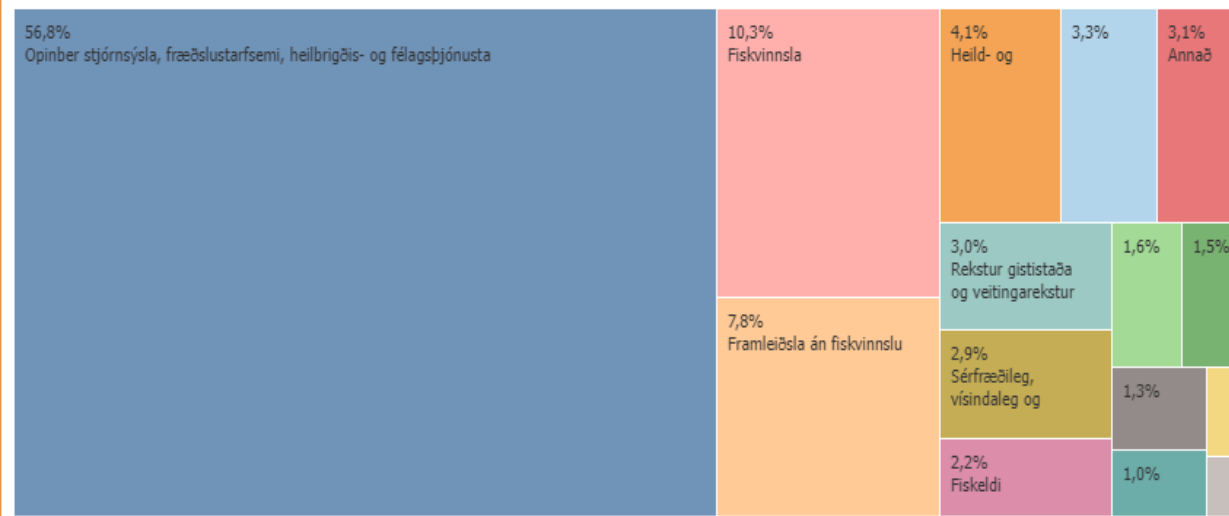
Hlutdeild atvinnugreina í atvinnutekjum árið 2020

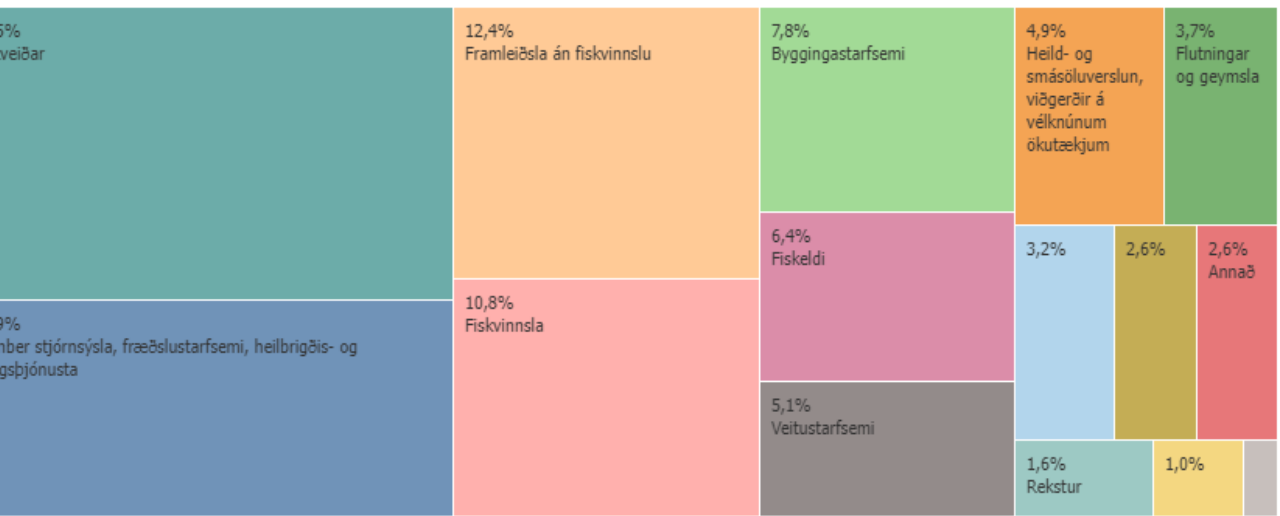
Hlutdeild greina í atvinnutekjum **kvenna** Hlutdeild greina í atvinnutekjum **karla**

Atvinnugreinar

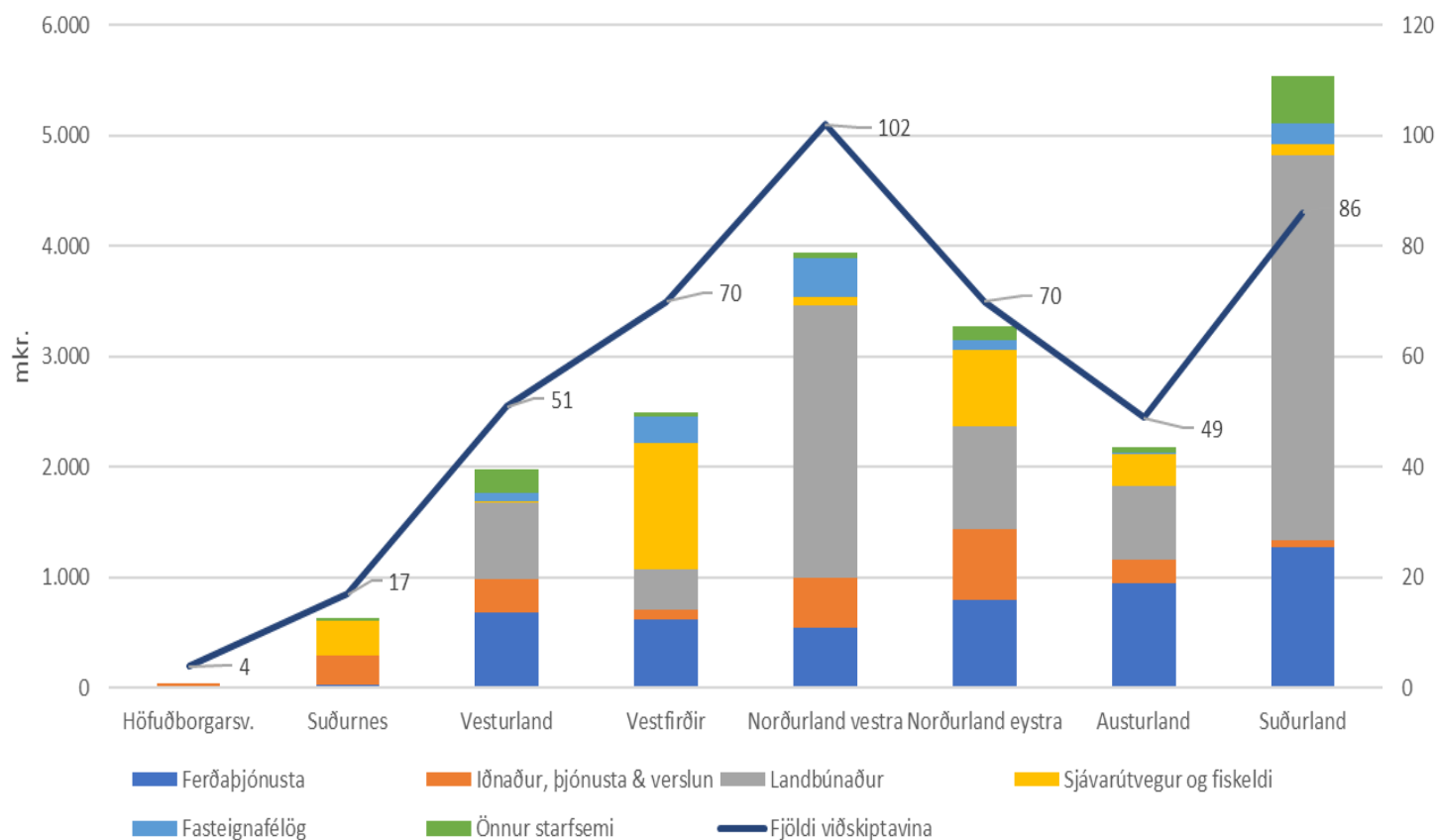

Atvinnugreinar

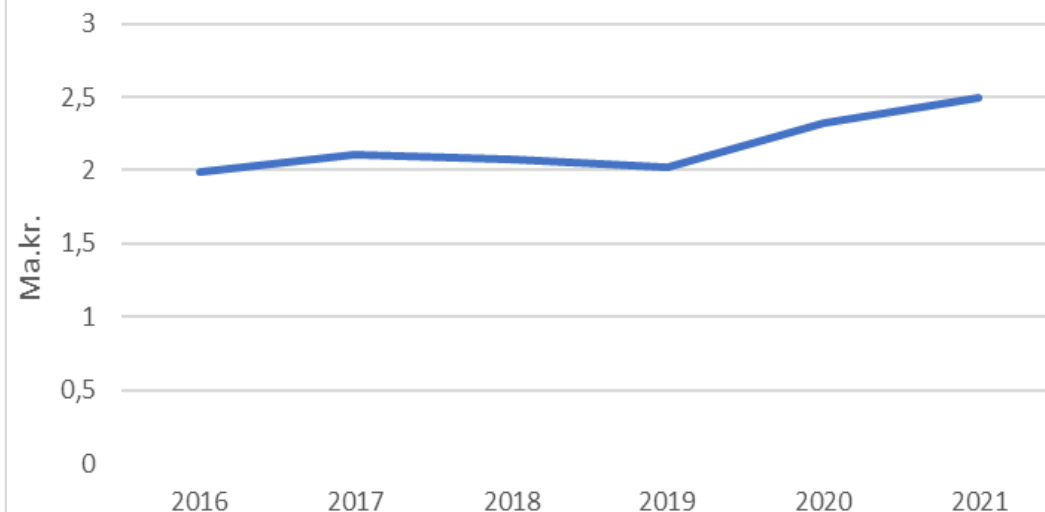

Lánasafn Byggðastofnunar

Lánasafn Byggðastofnunar 31.12.2021
20,1 ma.kr.

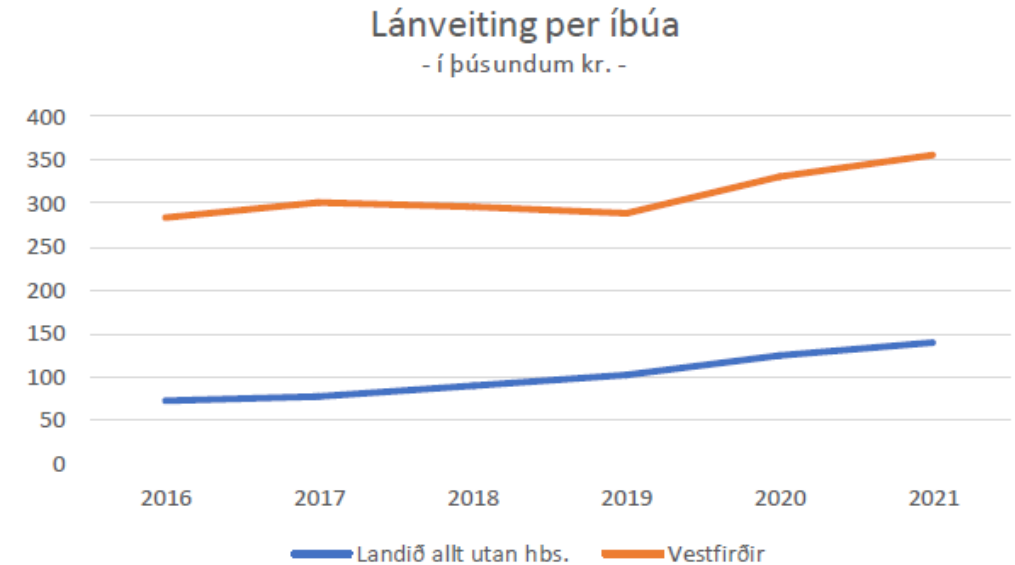
Þróun lánasafns Byggðastofnunar
- Vestfirðir -

BYGGÐASTOFNUN

Lánveiting á hvern íbúa

- 350 þús. á hvern íbúa á Vestfjörðum
- 150 þús. á hvern íbúa á landinu öllu utan höfuðborgarsvæðisins

Er samfélagið í vörn eða sókn?

Íbúafjöldi sveitarfélaga á Vestfjörðum 2012 og 2022

Sveitarfélög	
Alls	6.955
Ísafjarðarbær	3.755
Vesturbyggð	910
Bolungarvíkurkaupsta..	889
Strandabyggð	516
Tálknafjarðarhreppur	276
Reykhólahreppur	271
Súðavíkurhreppur	182
Kaldrananeshreppur	104
Árneshreppur	52

4,5% (250)
85 (2,2%)
221(20%)
67 (7%)
92 (18%)
21 (7,5%)
38 (14%)
33 (15,5%)
5 (4,5%)
10 (19%)

Sveitarfélög		
Alls	7.205	
Ísafjarðarbær	3.840	
Vesturbyggð	1.131	
Bolungarvíkurkaupsta..	956	
Strandabyggð	424	457 (2020)
Tálknafjarðarhreppur	255	251 (2020)
Reykhólahreppur	233	262 (2020)
Súðavíkurhreppur	215	
Kaldrananeshreppur	109	
Árneshreppur	42	40 (2020)

BYGGÐASTOFNUN

MannfjöldaSpá Byggðastofnunar

Mannfjöldalíkanið byggir á því
að fram haldi sem horfir

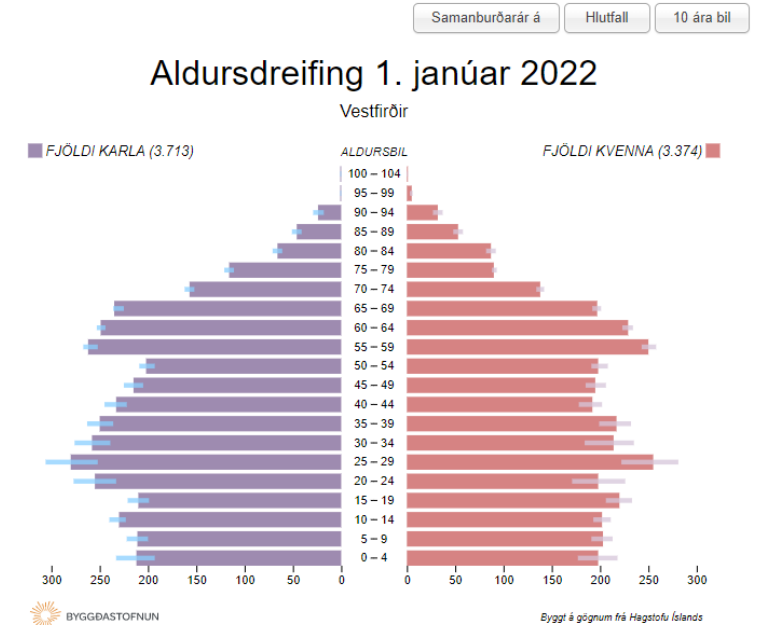
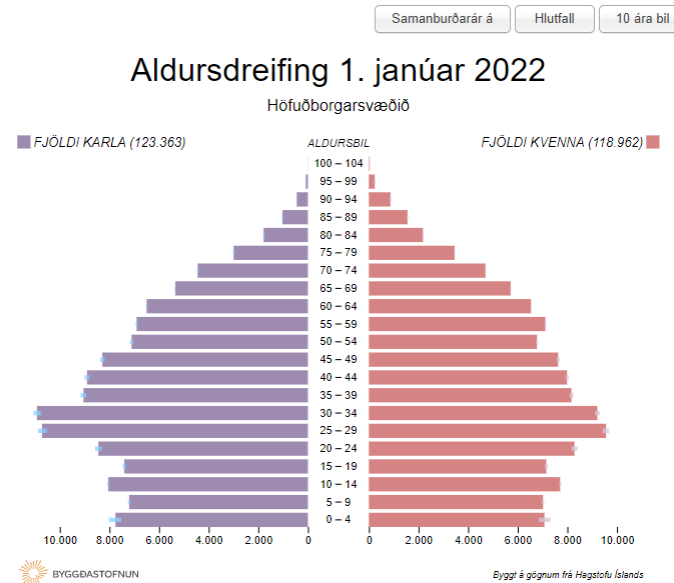
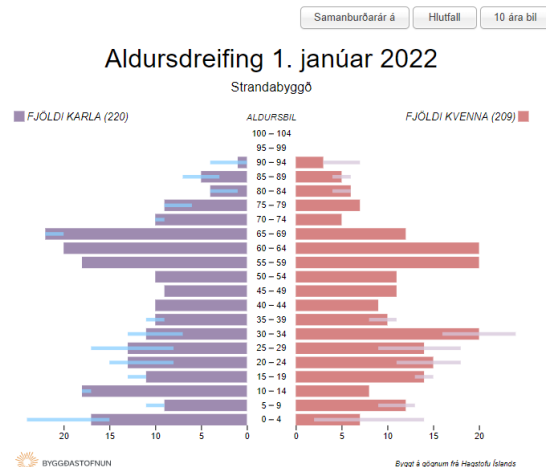
Bæjarins Besta 03.05.2022

„Mannfjöldaspáin er semsagt í tilfelli Vestfjarða rautt viðvörunarljós til stjórnvalda sem í alltof langan tíma tóku ekki alvarlega skilaboðum svæðisins um mikilvægar umbætur á innviðum. Mannfjöldaspáin er tæki til að vinna með“

Sigríður Kristjánsdóttir,
framkvæmdastjóri Vestfjarðarstofu

Byggir aðeins á lýðfræðilegum gögnum

- Dánartíðni
- Fæðingartíðni
- Aldurssamsetningu svæðis
- Búferlaflutningar

Stofnun Þörungamiðstöðvar Íslands á Reykhólum 2022

- Samstarf við
 - Matís
 - Háskóla Íslands
- Tilgangur m.a. að auka þekkingu á umhverfi þörunga með vöktun og rannsóknum ásamt því að skapa frekari verðmæti og atvinnu tengda þeim.
- Skapar gott umhverfi fyrir rannsóknir og hagnýtingu í þágu samfélags og atvinnulífs

Kostar smáaura að rjúfa einangrun Árneshrepps

© 09.11.2021 - 12:32 Innlent · Árneshreppur · Vestfirðir · Samgöngumál

„Það sé forgangsatriði að taka aftur upp reglubundinn snjómokstur á veginum norður í hreppinn fyrstu þrjá mánuði ársins. Það kosti 16,7 milljónir á ári, sem séu smáaurar“

Skúli Gautason, verkefnisstjóri Áfram Árneshreppur

„Þá er nýlokinni vinnu við lagningu háspennustrengs til Djúpavíkur. Eva segir þetta fyrsta skrefið í að koma þriggja fasa rafmagni til allra íbúa Árneshrepps.

Við horfum björt til framtíðar því við vitum að það á að halda áfram með þetta á næsta ári. Þetta verður mikill munur fyrir okkur, það er á hreinu“

Eva Sigurbjörnsdóttir oddviti Árneshrepps

Vegurinn í Árneshrepp mokaður tvisvar í viku í vetur

© 13.11.2021 - 16:09 Innlent · Árneshreppur · Snjómokstur · Vegagerðin

Mynd: RÚV

Hvert er álit þitt á stöðu og mikilvægi eftirfarandi þátta/málaflokka í þínu sveitarfélagi?

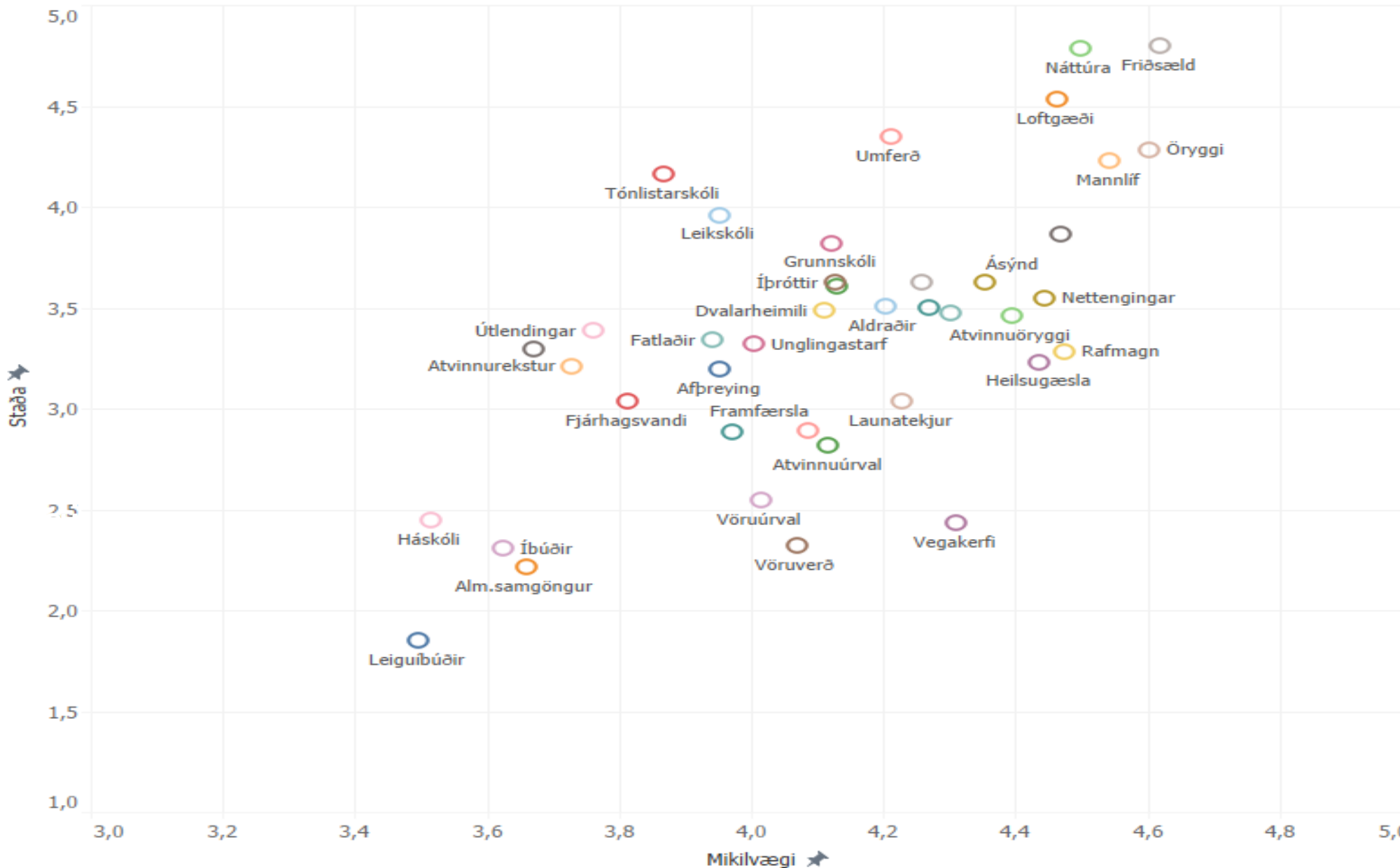

Landshluti: Vestfirðir

Veljið svæði úr listanum hér til vinstri til að sjá stöðu og mikilvægi búsetuþáttanna þar

Búsetuþættir (meðaltöl)

	Staða	Mikilv.
Friðsæld	4,80	4,62
Náttúra	4,78	4,50
Loftgæði	4,53	4,46
Umferð	4,35	4,21
Öryggi	4,28	4,60
Mannlíf	4,23	4,54
Tónlistarskóli	4,16	3,87
Leikskóli	3,96	3,95
Umferðaröryggi	3,87	4,47
Grunnskóli	3,82	4,12
Íþróttir	3,62	4,13
Ásýnd	3,62	4,35
Umhverfismál	3,62	4,26
Menning	3,61	4,13
Nettengingar	3,55	4,44
Aldraðir	3,51	4,20
Farsími	3,50	4,27
Dvalarheimili	3,49	4,11
Sorpmál	3,47	4,30
Atvinnuöryggi	3,46	4,40
Útlendingar	3,39	3,76
Fatlaðir	3,34	3,94
Unglingastarf	3,32	4,00
Framhsk.	3,31	3,51
Rafmagn	3,28	4,47
Heilsugæsla	3,23	4,44
Atvinnurekstur	3,21	3,73
Afbreyting	3,20	3,95
Fjárhagsvandi	3,04	3,81
Launatekjur	3,04	4,23
Framfærsla	2,89	4,09
Skipulagsmál	2,89	3,97
Atvinnuúrval	2,82	4,12
Vöruúrval	2,54	4,01
Háskóli	2,44	3,51
Vegakerfi	2,43	4,31
Vöruverð	2,32	4,07
Íbúðir	2,30	3,63
Alm.samgöngur	2,22	3,66
Leiguíbúðir	1,85	3,50

Nýsköpun + drift + vestfirsk seigla = Sókn og áskoranir

Sóknarfæri nóvember 2021 bls. 54

Sú þjóð sem ákveður að vera meðal þeirra fremstu í grænorku-notkun býr til grundvöll undir tæknifyrirtæki, mikla nýsköpun og tækifæri sem laða að fjárfesta og hæfileikaríkt fólk.

Þorsteinn Másson,
framkvæmdastjóri Bláma

„Við höfum driftina og vestfirsku seigluna“

Sigríður Ó. Kristjánsdóttir
framkvæmdastjóri Vestfjarðarstofu

Blámi undirbýr orkuskiptin

„Við höfum verið að kortleggja orkubörf og orkunotkun í sjávar- tengdri starfsemi og höfum sér- staklega verið að horfa á fiskeldi og smærri báta. Við teljum að fyrstu grænorkuverkefnið verði mágulega í þeim geirum. Við höf- um fundið fyrir miklum áhuga hér vestra á þessu verkefni, t.d. hjá tæknifyrirtækjum, bæt- smiðjum, sveitarfélögum og al- mannum notendum,“ segir Þor- steinn Másson, framkvæmda- stjóri Bláma í Bolungarvík.

Blámi er samstarfsverkefni Landsvirkjunar, Orkuskiptis Vest- fjarða og Vestfjarðarstofu. Mark- mið Bláma er að yta undir og stýrja við orkuskipti í samgöng- um og sjávarstöðum í landi ásamt því að efla nýsköpun. Landsvirkjun stendur nú þegar að tveimur álka verkefnum á land- inu, á Norður- og Suðurlandi.

Erum í kjörstöðu

„Við sem öflug sjávarútvegshöf- und og þjóð sem framleiðir grana- orku erum í kjörstöðu til að taka forystu í orkuskiptum í sjávar- tengdri starfsemi. Íslensku fiski- eldisfyrirtækin eru nú þegar byr- uð að rafvaða fódurprógramma sem notar úr vöðum og ég myndi halda að það sé stutt í fyrstu fiskeldisbátinn sem notar grænorku að hluta til. Þetta er að

■ Þorsteinn Másson, framkvæmda- stjóri Bláma: „Við íslendingar erum í kjörstöðu til að verða fremst þegar kemur að grænorkuvæðingu fiskiskipafloðans.“

gerast í Noregi, Færeyjum og Skotlandi og við finnum mikinn áhuga hjá íslensku fyrirtækjum. Hvað varðar fiskiskip finnst mér ekki ólíklegt að minni bátar sem nota línu eða handfari verði þeir- fyrstu til að prófa rafhlöðulausnir eða rafeldsneyti. Það hefst af styttri útleigum og slíkar veiðir krefjast minni orku en t.d. tog- veiðir. Ríkið gæti stutt við þessi verkefni gegnum Orkusjóð með afleiðingum eða skattafslætti en sú stuðningur væri afar mikil- vægur í þessum fyrstu skrefum.“

■ A Vestfjörðum eru öflug sjávarútvegsfyrirtæki, fiskeldisfyrirtækin, fjóðinn allur af tæknifyrirtækjum ásamt fjöl- breyttu skólasamfélagi, sem gerir svæðið að heppilegum stað til að þróa og prófa grænorkutækni í sjávarútvegi.

Þorsteinn segir að á Vestfjör- d- um sé sterk hald fyrir sjávar- tengdri starfsemi, m.a. stór og öflug sjávarútvegsfyrirtæki, stærstu fiskeldisfyrirtækin á Ís- landi og fjóðinn allur af minni út- gerðum. „Hér eru líka öflug þjón- ustyfyrirtæki og tæknifyrirtæki ásamt Menntaskólanum á Ísafirði sem útskrifir vélstjóra og raf- virkja og Háskólastrí Vestfjarða

sem kenna sjávarbyggðafraeði og strandsvæðisfræði. Þetta gerir Vestfirði að heppilegum stað til að þróa og prófa grænorkutækni í sjávarútvegi.“

Gríðarleg tækifæri

„Orkuskipti í sjávarstöðum starf- sem eru stutt á veg kominn hér á landi en í þeim felast mikil tækif- æri. Sú þjóð sem ákveður að vera

meðal þeirra fremstu í grænorku- notkun býr til grundvöll undir tæknifyrirtækjum, mikla nýsköpun og hæfileikaríkt fólk. Við getum séð númerandi fyrirtæki vaxa og nj- verða til í tengslum við grænorku- væðingu flóðans ef við gripum þetta tækifæri.“

blami.is

BYGGÐASTOFNUN

Sóknarfæri og áskoranir

- Fiskeldi mun vaxa áfram
- Orkuskipti í sjávarútvegi og græn orka í sjávartengdri starfsemi
- Ferðapjónusta miklir vaxtamöguleikar
- Nýsköpun í matvælaframleiðslu
- Rannsóknir og nýsköpun í nýtungu þarans
- Blámi orka og nýsköpun
- Menntastofnanir
- Gott mannlíf, friðsæld og loftgæði
- Mikil saga og menning
- Margar náttúruperlur
- Ríkt af auðlindum
- Innfluttir/brottflouttur/erlendir ríkisborgarar
- Erlent samstarf
- Bæta samgöngur – verk að vinna...
- Úrbætur í raforkumálum - „Það er verk að vinna í raforkukerfi Vestfjarða...”

Takk fyrir!

BYGGÐASTOFNUN